

BAREM PROFIL UMANIST

Nr.	Itemul	Variante acceptabile	Specificări	Punctaj total
1	Rescrie, din lista propusă, un sinonim contextual adecvat pentru lexemul <i>cucerise</i> , argumentându-ți alegerea într-un enunț. <i>Capturase, ocupase, fermecase, cuprinsese, încântase, supusese, atrăsese, câștigase, captivase, fascinase.</i>	Se vor accepta sinonimele contextuale: <i>fermecase, încântase, fascinase</i> etc. N.B.! În cazul argumentării plauzibile a altui sinonim, verificatorul îl va accepta, împreună cu argumentarea.	1+2 1 punct pentru alegerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru (1) enunțul argumentativ construit corect și (1) referința la text. N.B.! Se va acorda doar 1 punct dacă argumentarea nu face trimitere la text sau dacă enunțul nu este argumentativ.	3 puncte
2	Alcătuiește câte un enunț, ilustrând sensul expresiilor: <i>a se simți în largul său;</i> <i>a fi într-un gând.</i>	Se vor accepta enunțuri în care este ilustrat corect sensul: <i>a se simți în largul său</i> = a încerca un sentiment plăcut, a avea impresia că se află într-un mediu familiar, înconjurat de lucruri sau de oameni cunoscuți; a fi familiarizat cu ceva; a nu fi stânjenit sau jenat de nimic; a se simți bine; <i>a fi într-un gând</i> = a fi de aceeași părere cu cineva.	1+1 Câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.	2 puncte
3	Ilustrează, în câte un enunț, un alt sens decât cel din text al cuvintelor: <i>a prețui; oază.</i>	Orice enunț, construit corect și logic, ce ilustrează unul dintre sensurile definite: <i>a prețui</i> – 1) (<i>bunuri destinate vânzării</i>) A examina calitativ și cantitativ, stabilind prețul sau valoarea; a aprecia; a evalua; a estima. 3) (<i>sentimente, trăiri, acțiuni</i> etc.) A considera drept foarte important, prețios. <i>oază</i> - 1) Loc într-un pustiu acoperit cu vegetație, datorită existenței unei surse de apă.	2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare enunț corect construit. N.B.! Dacă enunțul nu ilustrează un alt sens decât cel din text, dar este corect, se acordă 1 punct .	4 puncte
4	Identifică tipul uman reprezentat de personajul Ștefan Luchian, susținându-ți afirmația	Se va accepta un răspuns în care: - este determinat și numit tipul uman; (tânărul artist, valorificator/apreciator al	1+2+2 1 punct pentru identificarea tipului uman; Câte 2 puncte pentru fiecare citat	5 puncte

	cu două citate din fragment, comentate în câte un enunț.	frumosului/sensibil /educat /perspicace/ în formare etc.); - sunt rescrise două citate din text, însoțite de comentarii, care confirmă opțiunea exprimată.	comentat: (<i>1 punct</i> pentru adecvarea citatului în raport cu tipologia nominalizată; <i>1 punct</i> pentru comentarea acestuia în sprijinul afirmației inițiale).	
5	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia unei figuri de stil din secvența: <i>Era fragil și ager ca un adolescent, cu mișcări sigure și gingașe, iar în solitudinea atelierului său se simțea bine. Nespus de firesc s-a purtat Grigorescu cu Luchian la acea primă vizită, primindu-l cu o simplitate adorabilă, încântat la rândul său că nu e bombardat de nesuferitele laude sau de vorbele umflate și găunoase de care lumea artelor bucureștene nu ducea lipsă deloc și pe care Luchian bănuia că le disprețuiește.</i>	Se va accepta un răspuns în care: a) este rescrisă complet figura de stil nominalizată; b) este nominalizată figura de stil (comparație, epitet, metaforă, enumerație, inversiune etc.); c) este examinată structura figurii de stil/modul cum s-a construit; d) este evidențiată sugestia contextuală a figurii de stil analizate.	1+1+1+2 1 punct pentru rescrierea completă a figurii de stil nominalizate; 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil; 1 punct pentru examinarea modului în care s-a construit figura de stil; 2 puncte pentru evidențierea sugestiei contextuale a figurii de stil analizate.	5 puncte
6	Analizează, într-un text coerent de 6-8 rânduri, motivul literar al comuniunii om-natură în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează din textul ales).	Se va accepta un răspuns în care: - este relevată semnificația motivului literar al comuniunii om-natură în textul dat; specificul acestui motiv; - este reperat un indiciu/un exemplu din text, prin care se accentuează/exprimă acest motiv; - este ales adecvat textul de referință; - este interpretat același motiv în textul ales.	2+1+2+1 2 puncte pentru relevarea semnificației motivului literar al comuniunii om-natură în textul analizat; mijlocului/indiciului pe care se edifică motivul; 1 punct pentru referința exactă la textul ales pentru comparație: titlul, numele autorului; 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales; 1 punct pentru citarea din textul ales pentru comparație.	6 puncte

7	Schițează, într-un text coerent, în spațiul propus, portretul moral al pictorului Grigorescu, numind două trăsături, susținute cu exemple din fragmentul analizat	Se va accepta un răspuns în care: - sunt identificate oricare dintre trăsăturile morale ce se deduc din text (cu proprii convingeri/ dovedește originalitate/nonconformism, receptivitate, naturalețe/simplitate, sensibilitate, inteligență etc.); - sunt ilustrate cu câte un exemplu potrivit din fragment.	2+2+1 2 puncte (1+1) pentru identificarea corectă a trăsăturilor morale; 2 puncte (1+1) pentru ilustrarea trăsăturilor cu exemple concludente din text. 1 punct pentru coerența textului.	5 puncte
8	Determină, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea studenților față de <i>frumos</i> , susținându-ți opțiunea cu două citate din fragmentul propus.	Se va accepta un răspuns în care: - este determinată atitudinea studenților: admirație; acceptare a viziunilor noi, a mesajului umanist etc.; - sunt comentate secvențele/citatele din text care indică/confirmă atitudinea dedusă.	2+2+1 2 puncte pentru determinarea atitudinii (care este numită exact cu un cuvânt; nu se vor puncta formulări de tipul - „o atitudine bună” etc.). 2 (1+1) puncte pentru fiecare citat adecvat afirmației de mai sus. 1 punct pentru coerența textului.	5 puncte
9	Interpretează, în două enunțuri dezvoltate, valoarea stilistică a semnului exclamării (din primul alineat).	Se va accepta un răspuns în care este elucidată utilizarea gramaticală a semnului exclamării și justificarea stilistică a acestuia: - marchează grafic sfârșitul unității sintactice exclamative; - creează o figură retorică, potențând expresivitatea, nuanțând atitudinea de apreciere a tinerilor față de măiestria/talentul pictorului; - exteriorizează sentimentul de admirație; - totodată, se va accepta și răspunsul prin care se va sesiza dezamăgirea studenților etc.	1+2 1 punct pentru elucidarea valorii gramaticale. 2 puncte (1+1 punct) pentru elucidarea valorii stilistice a acestui semn în acest text.	3 puncte
10	Prezintă două argumente, ilustrate cu câte o secvență din text, care califică fragmentul dat ca pe o narațiune.	Se va accepta un răspuns care conține: a) două argumente pentru a califica textul dat ca pe o narațiune (narator, personaj, relația dintre personaje, evenimente narate etc.); b) două secvențe ilustrative din text.	2+2 2 puncte (1+1) pentru argumente corecte; 2 (1+1) pentru exemple plauzibile. Se va acorda 1 punct pentru raționamentul neînsoțit de exemplu; 0 puncte pentru exemplu fără raționament.	4 puncte

11	Numește un text din literatura română, despre care poți afirma că este „ un îndemn la omenie și dragoste ”, susținându-ți opinia într-un enunț argumentativ și făcând referință la textul ales.	Se va accepta orice titlu de text, indiferent de genul literar căruia îi aparține, în condiția argumentării alegerii.	1+2 1 punct pentru numirea exactă a textului și a numelui autorului; 2 puncte pentru enunțul argumentativ, cu raportare la textul ales.	3 puncte
12	Exprimă, în spațiul rezervat, un punct de vedere cu privire la scopul întâlnirilor cu oameni remarcabili, făcând referință la propria experiență.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - sunt reperate exemple din experiența proprie.	2+2 2 puncte pentru exprimarea punctului de vedere; 2 puncte pentru referință la propria experiență.	4 puncte
13	Meditează, în text coerent de 6-7 rânduri, asupra ideii din text: <i>Părea animat de un licăr interior, ceva atât de special și frumos, care i se revărsa pe chip ca o lumină ce venea dinăuntru.</i>	Se va accepta un text cu caracter de meditație asupra afirmației.	1+2+1 1 punct pentru caracterul meditativ al textului produs; 2 puncte pentru valorificarea cuvintelor-cheie ale afirmației date; 1 punct pentru originalitatea abordării afirmației.	4 puncte
14	Elaborează, în spațiul rezervat, o invitație pe care o vei adresa colegilor tăi, valorificând datele legendei: Te numești Daniel/Daniela Crâșmaru. Ești elev/elevă în clasa a XII-a a Liceului Teoretic Igor Vieru. Organizezi, în incinta Centrului Expozițional Constantin Brâncuși din Chișinău, expoziția <i>Noi: tinerii creatori</i> . Evenimentul va avea loc pe data de 15 iunie 2023, la ora 12:00.	Se va accepta textul unei invitații cu respectarea datelor din legendă: - utilizarea convențiilor specifice acestui tip de compunere; - dispunerea în pagină; - precizarea evenimentului; - indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea.	4+3 4 puncte (1+1+1+1) 1 punct pentru prezența formulei de adresare; 1 punct pentru includerea formulei finale, ce conține și semnătura; 1 punct pentru dispunerea în pagină, cu respectarea alineatului. 1 punct pentru utilizarea convențiilor specifice acestui tip de compunere. 3 puncte (1+2) 1 punct pentru precizarea evenimentului; 2 puncte pentru indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea (câte 1	7 puncte

	Vei semna invitația.		<i>punct</i> pentru indicarea orei și a locului de desfășurare).	
15	Redactează un eseu argumentativ de 1-1,5 pagini, în raport cu afirmația lui Nicolae Steinhardt: <i>Prin cuvinte oamenii își comunică idei, sentimente, informații.</i>	Se va accepta un eseu argumentativ în care s-au realizat următoarele: a) exprimarea clară a opiniei; b) formularea a două teze distincte; c) susținerea fiecărei teze cu câte un argument; d) referința la două texte din literatura română, studiate sau citite independent, care confirmă tezele enunțate.	3+2+4+4+6+1 3 puncte pentru respectarea structurii eseului argumentativ; 2 puncte pentru exprimarea clară a opiniei; 4 (2+2) puncte pentru formularea a două teze distincte; 4 (2+2) puncte pentru susținerea fiecărei teze cu câte un argument; 6 (3+3) puncte pentru referința la două texte literare (titlu, autor, referință directă la text), studiate sau citite independent, care confirmă tezele enunțate; 1 punct pentru respectarea limitei de întindere.	20 de puncte

REDACTARE (20 de puncte)

Nr.	Conținutul parametrului	Barem (specificații suplimentare)		Punctaj total
		Condiții de acordare a punctajului	Distribuirea punctajului	
1.	Structurarea adecvată a textului propriu (se referă la eseu din itemul 15!).	Se acordă în cazul unei lucrări structurate și organizate conform cerințelor față de eseu.	2 Cele 2 puncte vor fi distribuite după principiul calitativ: • claritatea ideilor — 1 punct; • consecutivitatea ideilor — 1 punct.	2 puncte
2.	Calitatea mesajului scris: coerență și coeziune.	Se acordă punctajul întreg (3 puncte), dacă textele produse sunt coerente.	3 Se acordă punctajul întreg (3 puncte), dacă textele produse sunt coerente. Se acordă 2 puncte, dacă se atestă anumite (1-2) carențe de organizare logică și gramaticală a textului. Se acordă 1 punct, dacă se atestă anumite (3-5) carențe de organizare logică și	3 puncte

			gramaticală a textului. Se acordă 0 puncte, dacă se atestă anumite 6 și mai multe carențe de organizare logică și gramaticală a textului sau dacă textele nu vădesc coerență și coeziune.	
3.	Corectitudinea stilistică, alegerea registrului stilistic corespunzător tipologiei textului scris.	Se acordă 5 puncte pentru corespunderea textelor produse cu stilul solicitat și respectarea normei stilistice a limbii.	2+3 2 puncte pentru alegerea registrului stilistic adecvat textului produs. 3 puncte pentru respectarea normei stilistice a limbii române literare. Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de stil. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise doar 2 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 3-4 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 5-6 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 7 și mai multe greșeli de stil. 	5 puncte
4.	Respectarea normelor ortografice și gramaticale.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli ortografice sau gramaticale nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli ortografice sau gramaticale. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise mai mult de 11 greșeli ortografice și/sau gramaticale. 	5 puncte
5.	Respectarea normelor de punctuație.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli de punctuație nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de punctuație. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise mai mult de 11 greșeli de punctuație. 	5 puncte